

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **X.**, narozený dne X.
státní příslušnost Ukrajina

zastoupený zákonnou zástupkyní X.
státní příslušnost Ukrajina
oba místem pobytu v ČR X.

zastoupený advokátem Mgr. Pavlem Čížinským
sídlem Ječná 548/7, Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 10. 2019 č. j. OAM-31/ZA-P07-K02-R2-2016

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou dne 7. 4. 2022 k Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 2. 2022, č. j. OAM-31/ZA-P09-2016 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zastavil řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“), neboť zákonná zástupkyně žalobce vzala žádost o mezinárodní ochranu zpět.

II. Žalobní body

2. Žalobce uvedl, že vzhledem ke svému špatnému zdravotnímu stavu a velkým dluhům za zdravotní péči dne 4. 1. 2016 požádal o udělení mezinárodní ochrany, měl za to, že mu měl být udělen humanitární azyl, popřípadě doplňková ochrana dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Během azylového řízení byl žalobci udělen trvalý pobyt na území České republiky.
3. Dne 25. 2. 2022 se matka žalobce (a jeho zákonná zástupkyně) dostavila na pohovor na pracoviště Ministerstva vnitra ČR do Kostelce nad Orlicí. Právní zástupce s ní nejel, neboť by to bylo finančně nákladné, věc navíc z hlediska objasňování skutkového stavu nebyla složitá, šlo především o právní posouzení. Dle dohody s právním zástupcem matka prohlásila, že pohovor může proběhnout bez přítomnosti právního zástupce.
4. Během tohoto pohovoru pracovnice Ministerstva vnitra, která pohovor vedla, mimo jiné činila na matku nátlak, aby vzala žádost o mezinárodní ochranu zpět (uváděla, že si prý musí vybrat mezi trvalým pobytem na straně jedné a azylem na straně druhé), ačkoli matka jasně řekla, že tuto žádost vzít zpět nechce, nechala matku žadatele podepsat jakousi listinu a nenechala matku žadatele pořídit si kopii listiny, kterou podepsala.
5. Následně bylo vydáno napadené rozhodnutí o zastavení azylového řízení, které tvrdí, že žalobce prostřednictvím své matky písemně vzal svou žádost o mezinárodní ochranu zpět.
6. Žalobce namítal, že projev vůle matky nebyl svobodný a byl vynucen zásadním porušením povinností ze strany pracovnice správního orgánu, kdy zejména předmětem pohovoru vůbec neměla být otázka zpětvzetí žádosti, jednání pracovnice žalovaného zásadně vybočilo z tohoto úkonu a došlo k vyhrožování a zneužití nepřítomnosti právního zástupce u pohovoru.
7. Žalobce dále namítal, že pro zpětvzetí azylové žádosti chyběl a nadále chybí souhlas opatrovnického soudu dle § 466 písm. j) a k) zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „zákon o zvláštních řízeních soudních“).
8. Konečně k zastavení azylového řízení došlo den po útoku ruských vojsk na Ukrajinu, vycestování na Ukrajinu tak není možné, občané Ukrajiny mají nárok na doplňkovou Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

ochranu dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu; dle judikatury je soud povinen přihlídnout k situaci v zemi původu dle stavu ke dni svého rozhodnutí.

9. Navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno, věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení a aby byla žalovanému uložena povinnost uhradit žalobci náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný uvedl, že matka žalobce nepodepsala „jakousi“ listinu, jak tvrdí právní zástupce žalobce, ale vlastní rukou napsala žádost, kterou správnímu orgánu sdělila (bez právního zástupce za zády) svoji pravou vůli. Je zřejmé, že v průběhu letitého správního řízení tento právní zástupce matce žalobce poskytoval právní rady, které je možné považovat minimálně za „rady na hraně zákona“. Jen v posledním pohovoru matka správnímu orgánu sdělila, že *„Po narození byl syn v inkubátoru a v té době ani on ani já jsme žádné zdravotní pojištění neměli, bylo nám doporučeno požádat o azyl, abychom získali zdravotní pojištění. V té době den jeho pobytu v nemocnici stál 27 tisíc korun a více.“* nebo *„Můj advokát mi doporučil, abychom v tomto řízení setrvali, protože budeme mít nárok na nějakou humanitární pomoc.“* Žalovaný v žádném případě netvrdí, že by matka žalobce měla hradit plnou cenu za léčbu svého syna, nicméně zde bylo nezbytné se včas zapojit do systému veřejného zdravotního pojištění, které tyto výhody za přiměřenou cenu, v případě nezletilého žalobce i zdarma, poskytuje. Není však možné, aby právní zástupce žalobce nabádal jeho matku k obcházení této standardní cesty s cílem nezaplatit v rámci systému poskytování zdravotní péče ničeho a navíc čerpat humanitární pomoc. Žalovaný se domnívá, že v situaci, kdy již žalobci svědčí pobytové oprávnění, které ho do systému veřejného zdravotního systému zapojilo, již právní zástupce žalobce neposkytuje kvalifikovanou právní pomoc.

IV. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

11. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
12. Podle § 466 písm. j), k) zákona o zvláštních řízeních soudních: *„V řízení soud rozhoduje zejména ve věcech pro nezletilé dítě významných, na nichž se rodiče nemohou dohodnout, souhlasu s nakládáním se jměním nezletilého dítěte.“*
13. Podle § 898 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „občanský zákoník“) platí, že *„[k] právnímu jednání, které se týká existujícího i budoucího jmění dítěte nebo jednotlivé součásti tohoto jmění, potřebují rodiče souhlas soudu, ledaže se jedná o běžné záležitosti, nebo o záležitosti sice výjimečné, ale týkající se zanedbatelné majetkové hodnoty“.*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

14. Žalobce v žalobě namítal, že se zpětvzetím žádosti o mezinárodní ochranu nevyslovil souhlas opatrovnický soud, tento žalobní bod odůvodnil pouze odkazem na § 466 písm. j), k) zákona o zvláštních řízeních soudních, nijak skutkově nevymezil, z jakých důvodů by snad mělo jít o věc, na které se rodiče žalobce nemohli dohodnout, ani jakým způsobem se jednání matky dotýká nakládání se jměním nezletilého žalobce. Úkolem soudu není za žalobce (zastoupeného advokátem) domýšlet tyto důvody. Obecně tedy k této námitce soud uvádí, že v řízení o mezinárodní ochraně není dle praxe známé soudu vyžadován souhlas opatrovnického soudu ani s podáním žádosti o mezinárodní ochranu, ani s jejím zpětvzetím. Zástupce žalobce ostatně tento souhlas neobstaral ani při podání žaloby proti napadenému rozhodnutí. Tento postup lze aprobovat, když podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2021, č. j. 10 As 123/2021-41 k podání žaloby či jiného návrhu ve správním soudnictví nezletilým zastoupeným zákonným zástupcem není zpravidla třeba souhlasu opatrovnického soudu (§ 898 odst. 1 občanského zákoníku). Správní soud má v každém jednotlivém případě vyhodnotit, jak podstatně by dané řízení mohlo zasáhnout do práv či povinností nezletilého a zda konkrétní žaloba vyžaduje schválení opatrovnického soudu. Pro posouzení, zda je k nakládání s majetkem nezletilého zákonným zástupcem potřeba schválení opatrovnického soudu, je významným hlediskem způsobnost právního úkonu negativně zasáhnout do majetkové sféry nezletilého. Judikatura v této souvislosti vykládá povinnost přivolení opatrovnického soudu k podání žaloby velmi široce, nemusí tedy jít nutně jen o „ryze majetkové záležitosti“. Soud shledal, že v tomto soudním řízení žalobci nehrozí negativní zásah do jeho majetkové sféry (jako je povinnost hradit náklady řízení, neboť žalovaným je správní orgán), proto soud má za to, že v tomto případě nebyl ani k podání žaloby nutný souhlas opatrovnického soudu.
15. Podle § 25 písm. a) zákona o azylu: *„Řízení se zastaví, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany vzal žádost o udělení mezinárodní ochrany zpět.“*
16. Podle § 37 odst. 1 správního řádu: *„Podání je úkonem směřujícím vůči správnímu orgánu. Podání se posuzuje podle svého skutečného obsahu a bez ohledu na to, jak je označeno.“*
17. Podle § 37 odst. 5 správního řádu: *„Podání se činí u správního orgánu, který je věcně a místně příslušný. Podání je učiněno dnem, kdy tomuto orgánu došlo.“*
18. Podle komentáře (Občanský soudní řád I, II, Nakladatelství C. H. Beck, 1. vydání, 2009, s. 211 – 409, JUDr. Ljubomír, Drápal, JUDr. Jaroslav Bureš a kolektiv) procesní úkon je projevem vůle jednajícího subjektu, pro který je rozhodující samotný projev této vůle (navenek), nikoliv vůle sama. Není tedy (na rozdíl od právního úkonu hmotněprávního) významné, zda projevu vůle navenek skutečně odpovídala samotná vůle jednajícího subjektu, že byl projev vůle příp. vyvolán omylem apod. Rozhodující je obsah projevu. Není tedy zde namístě uvažovat o platnosti či neplatnosti procesního úkonu v pojetí hmotného práva, jak je stanoveno pro úkony hmotněprávní povahy. Samozřejmě ale platí, že ne všechny procesní úkony mají bez dalšího účinky procesním právem pro ně obecně stanovené. Tak např. nemůže mít procesního účinku procesní úkon uznání nároku žalovaným, který nemá způsobnost před soudem jako účastník samostatně jednat (procesní způsobnost) např. proto, že byl zbaven způsobnosti k právním úkonům. Nejde zde však o platnost či neplatnost procesního úkonu, ale o to, zda daný procesní úkon je s to vyvolat zamýšlené účinky v rámci procesního vztahu. V procesním právu platí pro procesní úkony současně zásada „co se stalo, nelze odestát“. Tedy jinými slovy, učiněné procesní úkony nelze v zásadě vzít zpět, tedy odstranit
- Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

jejich nastalé procesní účinky na trvání a obsah procesněprávního vztahu, pokud to právní úprava výslovně nepřipouští.

19. Podle komentáře Občanský soudní řád, Nakladatelství C. H. Beck, 3. vydání 2021, s. 182 – 188, J. Podaný: *“Procesní úkony tedy obecně nemohou být posuzovány podle hmotného práva (NS 25 Cdo 732/2001 nebo NS 33 Cdo 3273/2011), výjimkou jsou procesní a smíšené dohody (o prorogaci, o smíru, o rozhodci, o vypořádání dědictví apod.). U procesních úkonů se obecně nerozlišuje jejich platnost a neplatnost (absolutní či relativní), popřípadě zdánlivost. Procesní účinky úkonu buď nastávají, nebo nenastávají, popřípadě zanikají. Není-li zřejmé, kdo, popřípadě jaký procesní úkon činí (úkon je nesrozumitelný nebo neurčitý), nebo úkon nemá stanovené náležitosti, jde o úkon vadný (viz komentář k § 43). Pro účinky úkonu je významné též splnění podmínek řízení na straně účastníka, který úkon činí, například že je procesně způsobilý (viz § 104). Rozlišují se též úkony nepřipustné, které nemají žádné procesní následky (viz § 41a).“*
20. V usnesení ze dne 29. 5. 1997, č. j. 2 Cdon 1646/96 (publikováno v časopisu Soudní judikatura č. 9/1997, s. 196) konstatoval Nejvyšší soud následující: *„o zpětvzetí návrhu půjde jen tehdy, jestliže projev účastníka nezanechává pochybnosti o svém obsahu a smyslu (...). Z pojmu a povahy procesních úkonů vyplývá, že v sobě zahrnují jistý, zpravidla výslovně vyjádřený projev vůle. Všeobecnou podmínkou platnosti procesního úkonu tudíž je, aby zde vůbec byla vůle určitý projev učinit; tam, kde tato vůle vůbec není (například při vis absoluta, tedy při fyzickém donucení), nebo kde zákon jisté osobě odpírá způsobilost k projevu vůle, není ani platný procesní úkon. Jiná je však otázka, je-li platnost procesního úkonu závislá na tom, aby se vůle tímto procesním úkonem projevená shodovala se skutečnou vůlí jednajících osoby, nebo je-li procesní úkon účinný i tehdy, jestliže se vůle procesním úkonem projevená nekryje se skutečnou vůlí jednajících. Procesní úkony se od hmotněprávních úkonů liší především v tom, že právní účinky nevyvolávají samy o sobě, nýbrž až ve spojení s dalšími procesními úkony soudu či účastníků, jež jim v průběhu občanského soudního řízení předcházejí, nebo po nich následují. Občanské soudní řízení (proces) samo směřuje (zejména jde-li o tzv. "sporné řízení") k odhalení vad vůle, k nimž při soukromoprávních jednáních stran došlo, a soudním rozhodnutím pak mají být účinky vadných projevů vůle při soukromoprávních jednáních odčiněny. Je proto pojmově vyloučeno, aby pro neshodu vůle a projevu byla napadána i platnost procesních úkonů, jejichž prostřednictvím se vlastní cíl občanského soudního řízení, jímž je především zajištění spravedlivé ochrany těch práv a oprávněných zájmů účastníků, pro něž byl spor zahájen (srovnej § 1 a § 2 o. s. ř.), uskutečňuje. Každý procesní úkon je tedy vždy nutno posuzovat z objektivního hlediska, to jest podle toho, jak byl navenek projeven, nikoli podle toho, jestli mezi projeveným procesním úkonem a vnitřní vůlí jednajících je skutečný souhlas. Ani podstatný omyl účastníka mezi tím, co procesním úkonem projevil, a tím, co jím projeviti chtěl, nemá na procesní úkon a jeho účinnost žádného vlivu. (shodně též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 11. 2003, č. j. 29 Odo 641/2001, publikované pod č. 11/2006 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu).“* Na tuto civilní judikaturu odkázal i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 8. 2020, č. j. 2 As 89/2020-28.
21. Soud dále konstatuje, že judikatura Nejvyššího správního soudu (například ze dne 29. 11. 2017, č. j. 5 Azs 271/2017-31, 7. 9. 2017, ze dne č. j. 4 Azs 174/2017-51, 19. 2. 2019, č. j. 9 Azs 419/2017-23) požaduje, aby procesní úkony ve správním řízení (konkrétně vzdání se práva odvolání) byly učiněny svobodně, vážně, určitě a srozumitelně. V tomto případě soud i pro procesní jednání učiněná po účinnosti nového občanského

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

zákoníku 89/2012 Sb. používá dikci občanského zákoníku č. 40/1964, platného do 31. 12. 2013 (§ 37 odst. 1, podle kterého právní úkon musí být učiněn svobodně a vážně, určitě a srozumitelně; jinak je neplatný).

22. Zdejší soud však s ohledem na odlišnosti procesních a hmotněprávních jednání nemá za to, že je na místě obecně vycházet z civilní judikatury k platnosti hmotněprávních právních úkonů (podle zákona č. 40/1964 Sb.), resp. právních jednání (podle nového občanského zákoníku). Soud tak vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu vztahující se k procesním úkonům ve správním řízení a jejich vadám, zejména ve vztahu k nátlaku a možnému excesivnímu postupu správních orgánů.
23. Co se týče možného nátlaku správního orgánu na účastníka řízení, Nejvyšší správní soud k této otázce uvedl v rozsudku ze dne 22. 8. 2017, č. j. 2 Azs 225/2017-22, následující: *„Obecně lze konstatovat, že povinnost prokázat určité tvrzení spočívá na bedrech toho účastníka, který je uplatnil. Pokud by skutečně byl na stěžovatelku vyvíjen v průběhu řízení před správním orgánem prvního stupně nátlak, jednalo by se o excesivní postup správního orgánu, který nelze v běžných případech presumovat, protože je třeba jej náležitě prokázat. Správní orgán však stěží může prokázat, že se jeho postup od běžných případů nikterak neliší, nedisponuje-li např. kompletním videozáznamem veškeré komunikace jeho pracovníků se stěžovatelkou (...) (tj. prokazování negativní skutečnosti). Byla to naopak stěžovatelka, kdo v tomto ohledu nesl břemeno tvrzení a břemeno důkazní.“*
24. V rozsudku č. j. 5 Azs 271/2017-31 Nejvyšší správní soud zdůraznil, že případy, kdy lze zpochybnit úkon účastníka řízení (zde vzdání se práva na podání odvolání – pozn. zdejšího soudu), jsou výjimečné. Vzdání se práva podat odvolání je projevem dispoziční zásady, kterou je ovládáno zahájení odvolacího řízení. Účastník řízení může svého dispozičního práva využít a výslovným projevem vůle se možnosti napadnout rozhodnutí správního orgánu prvního stupně odvoláním vzdát. Pokud o těchto skutečnostech nepanuje žádná pochybnost, pak nastává právem předpokládaná situace, kdy je třeba na jeho posléze podané odvolání nahlížet jako na nepřipustné, neboť je podáno subjektem, jemuž právo podat odvolání již nepřísluší (§ 81 odst. 2 správního řádu). Vzdání se práva na odvolání je totiž nevratným procesním úkonem účastníka řízení, jehož právní následky, včetně nabytí právní moci rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, je třeba respektovat. To ovšem neplatí za situace, kdy by se prokázalo, že vzdání se práva na odvolání není právně účinné, např. z důvodu chybějících náležitostí vůle či nedostatečné procesní způsobilosti k tomuto úkonu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2017, č. j. 4 Azs 174/2017-51).
25. V rozsudku ze dne 18. 12. 2018, č. j. 2 Azs 340/2017-79 pak Nejvyšší správní soud uvedl: *„Námítku, že na něj byl vyvíjen nepřiměřený nátlak, formuloval stěžovatel v odvolání, žalobě i v kasační stížnosti velmi obecně, omezil se jen na prosté tvrzení, že byl nátlaku vystaven; ani se nepokusil vymezit, v čem konkrétně měl tento „nátlak“ spočívat (pouze z kasační stížnosti lze dovodit, že v důsledku kapciózních a sugestivních otázek správního orgánu měl mít stěžovatel obavy z „citelnější újmy“). Je nepochybné, že zajištění stěžovatele a rychlý sled procesních úkonů správního orgánu vytvořily pro stěžovatele do určité míry hektickou a stresující situaci, jak stěžovatel uvedl. To však v posuzované věci stěží mohlo mít na účastníka řízení takový vliv, který by vylučoval jeho svobodnou vůli. K tomu by musely přistoupit zvláštní okolnosti nebo excesivní postup správního orgánu. V takovém případě je však adekvátní očekávat, že stěžovatel bude schopen popsat, v čem tento exces spočíval. Případné kladení kapciózních a sugestivních otázek by přitom mohlo při*
Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

výslechu stěžovatele směřovat toliko ke skutkovým okolnostem rozhodným pro naplnění podmínek uložení správního vyhoštění; postrádá ovšem patrnou souvislost s momentem vzdání se odvolání ze strany stěžovatele a nelze z toho bez dalšího dovodit, že by na stěžovatele byl vyvíjen nátlak, aby se práva na odvolání proti své vůli vzdal.“

26. Žalobce tvrdil, že projev vůle matky nebyl svobodný a byl vynucen zásadním porušením povinností ze strany pracovnice správního orgánu, kdy zejména předmětem pohovoru vůbec neměla být otázka zpětvzetí žádosti, jednání pracovnice žalovaného zásadně vybočilo z tohoto úkonu a došlo k vyhrožování a zneužití nepřítomnosti právního zástupce u pohovoru, pracovnice vyvíjela na matku nátlak, aby vzala žádost o mezinárodní ochranu zpět (uváděla, že si prý musí vybrat mezi trvalým pobytem na straně jedné a azylem na straně druhé), ačkoli matka jasně řekla, že tuto žádost vzít zpět nechce, nechala matku žadatele podepsat jakousi listinu a nenechala matku žadatele pořídit si kopii listiny, kterou podepsala.
27. Ze správního spisu vyplývá, že se matka žalobce co by jeho zákonná zástupkyně dostavila k pohovoru dne 25. 2. 2022 u žalovaného, zástupkyně uvedla, že se cítí zdráva, je schopna pohovoru, poučením rozuměla, souhlasila s provedením pohovoru bez přítomnosti právního zástupce. Při pohovoru byla přítomna tlumočnice z jazyka ukrajinského. Z pohovoru vyplývá, že bylo konstatováno, že žalobci byl udělen trvalý pobyt, že žalobce je v současné době pojištěn u VZP a pojistné za něj nyní platí stát, zdravotní péče je žalobci poskytována ve stejném rozsahu jako občanům České republiky. O mezinárodní ochranu žádali z důvodu, aby žalobce byl zdravotně pojištěn a z důvodu vysokého dluhu nemocnici za poporodní zdravotní péči, advokát zástupkyni doporučil setrvání v řízení o mezinárodní ochraně, aby dostali humanitární pomoc. Z protokolu o pohovoru je zřejmé, že následně byla zástupkyně dotazována na další skutečnosti (ohledně bydliště žalobce), následně zástupkyně žalobce uvedla, že by raději řízení o mezinárodní ochraně ukončila, vlastnoručně sepsala zpětvzetí žádosti, podepsané a datované.
28. Soud v první řadě poukazuje, že zpětvzetí žádosti o mezinárodní ochranu je možné kdykoli, i při pohovoru před žalovaným, v tomto aspektu soud nespatřuje žádný zneužívající ani excesivní postup žalovaného, pokud takový postup připustil. Není pravdivé žalobní tvrzení, že pracovnice žalovaného nechala matku žalobce podepsat jakousi listinu, ze správního spisu je zcela zřejmé, že celé vzdání se sepsala sama matka žalobce, tato listina koresponduje s její vůlí vyjádřenou při pohovoru ukončit řízení o mezinárodní ochraně. K dalšímu tvrzení ohledně nátlaku, když mělo být žalovaným prezentováno, že je nutno si vybrat mezi pobyťovým statusem podle zákona o azylu a zákona o pobytu cizinců soud konstatuje, že obecně je mezinárodní ochrana konstituována jako institut subsidiární tj. pouze není-li dostupná ochrana země původu nebo jiná forma ochrany, a dočasný, tj. pouze po dobu, po kterou hrozí cizinci nebezpečí, nejde v žádném případě o způsob, jak vyřešit dluhy žadatele.
29. Podle § 76 zákona o azylu azylant má trvalý pobyt ve smyslu zákona o pobytu cizinců na území České republiky na území po dobu platnosti rozhodnutí o udělení azylu. Toto ustanovení klade azyl na roveň trvalému pobytu, což je nejvýhodnější status, kterého mohou cizinci na území České republiky požívat. Trvalý pobyt je v převážné většině oblastí srovnatelný se státním občanstvím. Úprava trvalého pobytu je obsažena v zákoně o pobytu cizinců, a ač je více způsobů získání trvalého pobytu, jeho obsah z hlediska práv je poté totožný. Rozhodnutí o udělení azylu je stejně jako povolení k Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

trvalému pobytu vydáváno na dobu neurčitou. Vzhledem k subsidiárnosti mezinárodní ochrany je však možné při splnění podmínek azyl odejmout (§ 17) nebo může z důvodů předvídaných zákonem zaniknout (§ 18), v této souvislosti srovnej Zákon o azylu: Praktický komentář, Systém ASPI, CHMELÍČKOVÁ, Nataša a Veronika VOTOČKOVÁ.

30. Nejvyšší správní soud k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy bylo navrhováno do zákona o azylu doplnit ustanovení § 31a odst. 2, podle kterého *„Nabytím právní moci rozhodnutí o udělení azylu nebo doplňkové ochrany zaniká povolení k trvalému pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky.“*, dne 31. 10. 2019 uvedl: *„Institut mezinárodní ochrany je jistě pobytovým statutem jiným, nikoli však „vyšším“ než trvalý pobyt. Povolení k trvalému pobytu je nejvyšším pobytovým statutem na území ČR a jeho souběh s udělením mezinárodní ochrany se bude v praxi pohybovat v řádu jednotek případů (pokud vůbec). A nastane-li taková situace, rozhodně nijak nekoliduje s principem právní jistoty, na který se předkladatel odkazuje. Navrhují proto ponechat stávající právní úpravu.“* (dostupné na <https://apps.odok.cz/veklep>).
31. Soud má za to, že byť takto podaná informace pracovnice žalovaného nebyla tedy zcela přesná (tedy cizinec obecně může usilovat o trvalý pobyt i o mezinárodní ochranu), je zřejmé, že se zpravidla nepočítá s tím, že by cizinec měl mít jak pobytové oprávnění podle zákona o pobytu cizinců, tak podle zákona o azylu. Advokátem zastoupený žalobce v tomto směru nečiní jakýkoli právní rozbor či bližší úvahy, v jakém směru by žalobce mohl být zpětvzetím žádosti o mezinárodní ochranu poškozen, či v jakém směru je jeho postavení méně výhodné v důsledku zpětvzetí žádosti jeho matkou.
32. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2005, 6 Azs 215/2004-45 soud při posuzování úkonu zpětvzetí žádosti o mezinárodní ochranu konstatoval, že není rozhodné, jaké pohnutky stěžovatelku k podání tohoto zpětvzetí vedly. Námitky stěžovatelky, že se jedná o úkon učiněný v omylu či z donucení neshledal důvodnými, protože z obsahu soudního ani správního spisu nic takového nevyplývá a stěžovatelka k doložení těchto skutečností nepředložila žádné relevantní důkazy.
33. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2005, č. j. 6 Azs 483/2004-45 vyplývá, že jestliže žadatel o udělení azylu vezme svoji žádost o udělení azylu zpět, jsou splněny podmínky pro zastavení řízení o udělení azylu podle § 25 písm. a) zákona o azylu. Nevzbuzuje-li projev vůle žadatele o udělení azylu pochybnosti o tom, že jde skutečně o zpětvzetí žádosti o udělení azylu, které žadatel učinil dobrovolně a z vlastního rozhodnutí, je jeho psychické rozpoložení v době, kdy učinil tento úkon, irelevantní.
34. Vyloučení svobodné vůle neshledal Nejvyšší správní soud ani v případě projednávaném pod sp. zn. 2 Azs 340/2017 ani v případě zajištění, kdy konstatoval, že je nepochybné, že zajištění stěžovatele a rychlý sled procesních úkonů správního orgánu vytvořily pro stěžovatele do určité míry hektickou a stresující situaci, jak stěžovatel uvedl. To však v posuzované věci stěží mohlo mít na účastníka řízení takový vliv, který by vylučoval jeho svobodnou vůli. K tomu by musely přistoupit zvláštní okolnosti nebo excesivní

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

postup správního orgánu. V takovém případě je však adekvátní očekávat, že stěžovatel bude schopen popsat, v čem tento exces spočíval.

35. S ohledem na okolnosti tohoto případu, nekonkrétnost žalobní námitky o nátlaku správního orgánu a shora citovanou judikaturu má soud za to, že ani možný stres, v němž se zákonná zástupkyně mohla nacházet při pohovoru s pracovníci žalovaného bez přítomnosti právního zástupce, nelze považovat za nátlak, který by měl za následek neúčinnost prohlášení matky žalobce o zpětvzetí žádosti. Ze spisu nevyplývá žádné působení správního orgánu na matku žalobce, které by bylo možno hodnotit jako nepřipustný nátlak za účelem vynucení zpětvzetí žádosti o mezinárodní ochranu. Ze spisu ani z tvrzení žalobce neplyne ani žádné jiné jednání pracovnice žalovaného, které by soud mohl hodnotit jako excesivní.
36. V projednávaném případě žalobce nenavrl žádné důkazy pro podporu svých (velmi obecných tvrzení), na rozdíl od případu projednávaném v rozsudku č. j. 9 Azs 419/2017-23. V žalobě dále nebylo namítáno, že by podání nesplňovalo některé z formálních náležitostí podle § 37 odst. 2 správního řádu.
37. Soud tak shrnuje, že podání, jímž vzala zákonná zástupkyně žalobce žádost o azyl zpět, v daném případě nevzbuzovalo pochybnosti o tom, co činí, z jeho obsahu jednoznačně vyplynulo, že na pokračování v řízení nemá zájem. Z uvedeného podání tedy žalovaný správně dovodil, že zástupkyně žalobce bere tímto úkonem žádost zpět a řízení v souladu s touto skutečností ve smyslu ustanovení § 25 písm. a) zákona o azylu zastavil.
38. Z tvrzení žalobce nelze dospět ani k závěru, že by pracovnice žalovaného jeho matku uvedla v omyl, pokud jde o důsledky úkonu zpětvzetí návrhu. Vzhledem k této skutečnosti lze dovodit, že zpětvzetí žádosti bylo učiněno svobodně, a naopak dovodit nelze, že by tento procesní úkon trpěl vadou, jež by způsobovala jeho neplatnost (v této souvislosti srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2005, č. j. 3 Azs 388/2004-70).
39. Žalobce konečně v žalobě poukazoval na princip non-refoulement a situaci na Ukrajině. Princip nenavrácení, je jedním ze základních principů mezinárodního uprchlického práva, je zakotven v čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, v souladu s tímto principem žádný smluvní stát nevyhostí jakýmkoli způsobem nebo nevrátí uprchlíka na hranice zemí, ve kterých by jeho život či osobní svoboda byly ohroženy na základě jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení. Soud zde konstatuje, že žalobci návrat na Ukrajinu nehrozí, neboť v České republice získal trvalý pobyt, žalobce nijak v žalobě nevysvětluje, proč by měl za této situace být porušen princip non-refoulement. Na okraj soud podotýká, že žádost o mezinárodní ochranu byla vzata zpět až po invazi ruských vojsk na Ukrajinu.
40. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
41. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není kasační stížnost přípustná podle § 32 odst. 7 písm. b) zákona o azylu.

Praha 23. září 2022

JUDr. Lenka Loudová, v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.